

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Nagy u. - u. t. c. z. a Jóna-ház, 1704. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szerkesztéséről minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adandók. Bémmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Ol-basabos petitor egyszeri beiktatásért 5 kr. — Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. — Nyitólát 4 hasabos petitorért 30 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája. Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény egymint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli panaszok és ahirdetmények.

Debreczen, augusztus 1.

A holnapi nap a kegyelet emléknappja szokott lenni városunkban. A debreczeni csatában elesett honvédek sirjait látogatják meg e napon Debreczen polgárai, hogy letegyék a koszorut a hantokra, melyek a hősök porait takarják.

A kegyelet az elhunytak iránt a szív legnemesebb érzelmé, melyet ápolni, fenntartani s a jövő nemzedékek keblébe átültetni kötelesség. A tisztelet és szeretet, mely az élőkhez kapcsol, akaratlan, öntudatlanan végigvitte lehet más kevéssé nemes érzelmekkel is; a holtaktól nincs többé mit várni; a kegyelet, mely a sirba követi az elhunytat, minden földi salaktól ment.

És nincsenek, kik méltóbban megérdemelnék, hogy a kegyelet legbensőbb érzelmével adózzunk emlékezetüknek, mint azok, kik életüket áldozták, hogy a vérázattal földön szabadon, boldogan élhessenek honfitársaik.

A miért ők meghaltak, nyomban nem teljesült ugyan. A remény, mely talán megtört fényű, hunyó szemek előtt is ott ragyogott, sőt éjszakába veszett. A haza szabadsága, melyért lelkesedve adták oda kiomló vértüket, nem lett megmentve a drága vér árán. A zászló, mely dicsőséggel szárnyalta be ez ország határait a székely bércektől a Lajtáig, porba hullt; a nagy czél, mely százezrek keblét hevesen dobogtatta, mely erőt adott az ifju karokba, hősi bátorságot a szívekbe, meg hiúsultnak látszott. A dicsőség napjaira a gyász napjai következtek s a kardok büszke csengését a rabláncok csörgése váltotta fel.

De az elvetett mag nem veszett oda mégaem örökre, kicsirázott az, hiába akarták elnyomni, kiirtani; nőtön nőtt s immár lassanként terébélyes fává izmosodik, mely alatt unokáink békében és boldogan élhetnek. A kiomlott vér nem hullt hiába, az szentelte meg ügyünket; a hősi küzdelem, melyet a magyar hazájáért vívott, meghódította számára az egész művelt világ rokonszenvét és tiszteletét; nevünk ismertté vált, becsültté vált. A fejedelem szíve is, melyet álnok tanácsosok elfordítottak tőlünk, megnyílt végre számunkra,

megtanulta ismerni a magyar hűséget és magyar becsületet. A háromszintű zászló, mely évek hosszú során át száműzve volt, újra diadalmasan lobog e haza földjén. Magyarországra újra feltámadt, helyet foglalt az európai nemzetek közt, létezik, virul s lépésről lépésre halad egy szebb jövő felé.

A hősök nyugodtan pihenhetnek sirjaikban. A miért ők fegyverrel kezükben küzdtek, annak kivívását egy újabb kor vette át békés eszközökkel. Tizennégy éve, hogy a nemzet visszanyerte szabadságát és az önmaga föléi rendelkezés jogát, és e tizennégy év óta mindannyiszor, valahányszor alkalom nyílik rá, meghozzák a kegyelet és a hála adóját az élők a holtaknak.

Mert nem szabad elfelejtünk, hogy ama hősi küzdelem nélkül, melylyel 1848/49-ben honvédeink örökre emlékezesessé tették nevüket, a magyar nemzet dicsően sirba silyedt volna s talán végkép elenyészik az absolutizmus rabságában. Ama dicső napok emlékezete adott a nemzetnek erőt tűrni, várni, remélni. Nem csüggedtünk el, mert megismerni tanultuk saját erőnket s a gyászosan végződött hadjárat után is megmaradt becsületünk s egy jobb jövő reménye. Így kelt ki számunkra a sirokból is új élet.

Most midőn újra a mult emlékeitől meghatottan álljuk körül e sirokat, éberesen az bennünk bátorságot, bizalmat, Az a nemzet, melynek ily fiai voltak, nem koresosulhat el. És ha ütne az óra, melyben fegyvert kell ragadni e haza védelmére, szentül hisszük, hogy újra együtt találja az az óra az egész nemzetet. A hősi példák lelkesítenek, nagy tettek, vitézségre, önfeláldozásra gyulasztanak; az a fény, mely a multból felénk ragyog, vezető csillogunk legyen De bölcs oktatást is adnak a történelem lapjai; megtanítanak rá, hogy csak az egyetértés emeli a nemzeteket s teszi képessékké nagy tettek, a pártviszály megbénít s veszélybe dönt.

Ne felejtjük azt a nagy tanuságot. A holtak beszélnek az élőkhez.

— Ő felségének a szeptember havában Miskolc környékén végbemenő nagy hadgyakorlatok alkalmából eszközöndő utazási pro-

grammja és Miskolcra való időzése felől sok oldalról különböző pozitív irányú tudósítások közöltetnek. A „B. C.” megbízható információk alapján biztosíthatja, hogy e tekintetben illetékes helyen eddigéle végleges intézkedések még nem tétettek, miután maig még nem volt megállapítható, hogy a király az egész idő alatt, melyen a gyakorlatoknál jelen lesz, Miskolcra kíván-e megszállani, vagy pedig esetleg másutt is időzik? Miskolcra a király mindenesetre több napig marad.

— **Ninisztertanács** volt szombaton délután, mely több óráig tartott s melyben, a mint a „B. C.” értesül, nagyszámu folyó ügy nyert elintézését. Ezután a kormány munkaprogramja, valamint a jövő évi költségvetési előirányzat egy része tárgyalatott.

Debreczeni kiállító

az eddig érkezett bejelentések szerint.

— Első közlemény. —

Önálló iparosok:

1. Konrad János, mézeskalács süteményeket, s viasok készítményeket.
- Friedman Mór, paplanokat.
- Fazekas József, takaréktűzhelyt.
- Kecskés János, ruhaneműket.
- Kerekes János, divatrakoztat.
- Szilágyi József, rézöntvényeket.
- Tamássy Károly, bérkenőcsöt.
- Wiecker Vilmos, háromféle fénymázt.
- Királyi ügyészség, asztalos és szücsmunkákat.
10. Királyi ügyészség, szalmakalapokat és többféle szalmafonatokat.
- Ifj. Fodor István, érczkoporsókat.
- Balogh György, lóvasaláshoz tartó tárgyakat.
- Bisóthka István, gubákat.
- Mosovszky Gusztáv, pénzszekrényzárakat.
15. Borsányi Viktor, gépeket.
- Boros Sándor, márvány sirköveket.
- Magyary Károly, üveg- és service-szekrényeket.
- Debreczeni ipariskola, rajzokat és írásokat.
- Mayer Ferenc, kulacsokat, szücszajakat és tarisznyákat.
20. „István” gőzmalom, gőzgép, ruhamanguróló, géprészmitákat.
- Csonka Zsigmond, papírmetszvényeket.
- Neumann Lajos, fedélmintákat.
- Gorov Miksa, levélhőlygyűjteményt.
- Bignió János, buzakeménnyitő.
25. Szabó István, fésűket.
- Kerékjártó József, nyárilak, török stilyben.
- Szilágyi Péter, kristálymintákat.
- Kohn Adolf, bórneműket.
29. Stahl Géza, szivartartó, s képrámákat.
- Iparos-segéddek:
30. Amasztá Károly, asztaltűzhely, bácskai minta Papp Gyula, cipőket.
- Ifj. Kállai József, kötőfék, istráng, ruhaszárítót.

Borbély János, férfiruhát.

- Kovács József, felöltőt.
35. Czerék Aron, ruhát.
- Szilágyi János, cipőket.
- Szatmári József, szücs készítményt, róka szőnyeget.
- Varga Sándor, férfiruhákat.
- Ferenczy István, férfiruhákat.
40. Erdélyi József, férfiruhákat.
- Fazekas Gábor, férfiruhát.
- Arent Mátyas, férfiruhát.
- Haselmayer Lipót, férfiruhát.
- Sánta István, férfiruhát.
45. Dobszay István, régi és jelenkori mézeskalácsokat.
- Kovács Mihály, butodarabokat.
- Weinhold Ede, üvegkészítményt.
- Májér Mátyas, lábbeliket.
- Neuman Ede, b dogos munkát.
50. Váradi Ferencz, szücs unkát.
- Cseplák Károly, könyvkötő munkát.
- Hitter Béla, órák.
- Szöke János, rajzokat és festményeket.
- Kiss Ferencz, rajzokat és festményeket.
55. Lókodi Ferencz, asztalos munkát.
- Frank József, bórneműket.
- Sajtos József, női cipőt.
- Csapó Ferencz, ácsmunkát.
- Matiascsik Gusztáv, aranyneműket.
60. Ács Imre, asztalos munkát.
- Gombos Ferencz, férfi lábbelit.
- Kubáth József, kalapokat.
- Mirovics József, „
- Tanhoffer Antal, „
65. Bócsi Imre, lábbelit.
- Dávid István, „
- Jánosi Ede, „
- Farkas Ferencz, lábbelit.
- Papp V. Jenő, könyvkötő munkákat.
70. Wassertheimer József, könyvkötő munkákat.
- Soltész János, ruhaneműt.
- Csúri András, lábbelit.
- Berger József, kávédarálót.
- Grampaszky Jakab, kézimérlég.
75. Nagy István, lábbeliket.
- Papp Károly, „
- Vaszyly József, „
- Kuncze Eduárd, „
- Grünwald Mihály, lakatos czéget.
80. Skribay Károly, bádogos munkát.
- Jakubka Rezső, vasalót.
- Zombori József, takaréktűzhelyt.
- Kiss Sándor, bevéső kapuzárt.
- Kapros István, kerékgyártó munkákat.
85. Debreczeni József, képrámát.
- Kepes László, rajzot.
- Szilvásy József, könyvkötő munkákat.
- Reichardt József „
89. Tóth Sándor testvérek, bádogos munkákat.

A főiskola rajztermében.

A „Magyar Alföld” tegnapi számában egy a főiskola rajztermében tett látogatás iratik le. Az S. aláírással ellátott közleményből adjuk a következőket:

hiúsággal szívében porhüvelyvel alkotva; de hát végre mit tudott ő arról?

Tavaszzsal mindig lehetett látni, a mint Bébé ibolyacsokraival a városba futott könyvedén. Az eöklök polgárok meg mindig azt szokták mondani: „Elmúlt már a tél; mert Bébé itt van virágaival”. Hanem ezen évben senki sem látta a Bébé szöke fejcsékéjét a királyi lak ódon falai között. — Bébé szíve nem engedé már kertjét fosztani meg. Ott hagyott mindent kivirulni s elhervadni; a végre, hogy minden a legszebb legyen, ha majd Lionel eljön s kinyitja a rácaozat kilincsét. Hajh! de Lionel annyira késétt az eljövettel, hogy a viola-idényt már a rózsaidény váltotta fel s ezalatt Bébé emésztődve várá éjjel-nappal.

Az ifjúkornak mi sem kínosabb a váraozásnál. Bánatot nélkülözéseket, sulyos csapásokat — mindezt el lehet viselni, hanem váraozni s a hosszú egyforma napokat epedve eltölteni s a multban látni eltűnni, ez az a mi lassan bár de biztosan öl: ép ugy mintegy folytonosan alázubánó csepp víz is képes kivájni a szikla követ. Körülből egy év telt már el, mióta Lionel elutazott; hanem Bébé nem kétségkedétt abban, hogy eljön; mivel megígérte s ugy bizott benne, mint az Istenben. Hanem elvégre is kénytelen volt belátni azt az elszigeteltséget a melybe mások által helyzetett. Szenvedett általa, s nélkül, hogy okoskodott volna felette: ép ugy mint a hogy egy gyermek is szenved az éhség és szomjúság által a nélkül azonban, hogy azon érzést meg tudná nevezni. A cipő faldozó neje Reine egyszer arra kérte, hogy menjen a vá-

A „Debreczeni Ellenőr” tarczája.

Ártatlan szív szerelme.

Novella: Oudától.

Franziából fordította: Békési Ida.

(Folytatás)

Mindamellett szokása szerint eljárt a városba az idény utolsó virágaival. És midőn már azok is hiányzottak akkor a műterembe ment s minden este kifáradt szemekkel jött haza azon könyvek olvasásából, melyeknek segítségével az életet tanulmányozva akarta azt jobban megérteni: és Lionelhez méltóvá tenni. Ezen életmód alatt aztán egészen elfogyott s alakja kinyult. Jeanot, éjszaka az erdőből hazatérve hében-korban a félig nyitott ablak-szárnyhoz közeledett, mely mögött egy kis világ fényelt. Ezen gyertya fényénél látta Bébét egy régi czölöpre hajolva kezét hajába melyesztve, szemöldéit komoran összevonva s ajkait szorítva egymáshoz az erőltetés miatt. Ilyenkor aztán Jeanot dühvel szívében s könyvekkel szemében távozott. Nem mert semmit sem mondani, de azt nagyon is tudta, hogy Bébé soha többé szeretni nem fogja; még csak barátságából sem: mivel szigouan beszélt az idegen felől ki Rubens országából jött: és Bébé azóta mindig kerülte.

— Te neheztelsz reám? — Kérdé egy- zér a szegény Jeanot esdeklő hangon. Mire Bébé mindig azt felelé hogy: „Nem; de ne beszélj hozzám többé.” S midőn Jeanot ked-

vesét átkozá el, Bébé konyhájába ment s magára zárta az ajtót.

Nem is sejtette, hogy a szomszédok rossz szat találtak felőle. Hanem növekvő hidegségök hozzájárult szomorúsághoz. A falu itélete körülbelül a világ itéletét képezte ott. Nem lehetett valószínű, hogy egy leány minden ok nélkül zárkozzon el s fogyjon meg. Ezen bűnt még csak megbocsátották volna, ha kijöznöva Jeanothoz ment volna nőül. Mig ellenben néma bánatát, megátalkodottságát és képmutatásra magyarázták. Maga a lelkész is elégedetlennek látszott; mivel meg volt győződve, hogy valamely rossz cselekedetet titkol előtte. Az első misén azonban, szorgalmasan megjelent, mivel ez volt az egyedüli, mit a távollevőért tehetett. És ha Krisztushoz imádkozott, hogy vegye oltalmába Lionel testét s lelkét ugy közelebb érje magát hozzá. Szép álmai mind eltűntek. A vörösbegy dalolva nem mesélt neki többé történeteket, az alkony felhői nem ígérték számára semmit. Az angyalok nem környezék többé ágát, s megtörtént, hogy néha álmaiban így kiáltott fel Minek is beszélt hozzám? Hiszen én oly boldog... oly boldog voltam! Hanem azt önmagának vété szemére azt a hálátlanságot, ezt a rajta elkövetett árulást; és aztán önmagát gyűlölte meg, mivel gondolatban bár — de képes volt Lionel ellen egy percig is vétkezni. A tél beköszöntött s vele együtt a sűrű hó is, Bébét nem látták az esti társaságokban. Lassankint mindenki elidegenedett s visszahúzódott tőle: mivel megígérték tőle szomorúságától.

— Minő szegény, minő vétek terhel ezen gyermek lelkét? kérdezék egymást a koma-

Krisztíáni Alajos ur, a debreczeni real iskola tanára; tanítja pedig a szabadkézi rajzot s mutat föl olyan eredményt, a melyen magam is elbámoltam, noha volt alkalmam már ezen a téren Budapesten sok feltűnőt látni és sok fel nem tűnőt Debreczenben és más városban.

Hogy a rajzoktatás, különösen a real és iparos iskolában milyen nagyon fontos, arról fölösleges itten beszélnem, — hanem hogy a fontos tantárgy még nagyon sok helyen nem helyesen van tanítva, mert eredménye nem olyan mint a debreczenit, azt már állítom és indokolhatom is.

Krisztíáni ur tanár az iparos iskolában is. A kik tudják, hogy mily kezdetleges képzettséggel bírnak iparos tanonczaink, és ezen a rajzban, azok aligha fognak hiteit adni azon csodás eredménynek, melyet az ily tanoncokkal (persze nem minddel, de hát ez nem is lehet) ér el a többször megnevezett tanár ur buzgalma.

A debreczeni kiállításon résztvevők látni fognak két helybeli kőfaragó tanonczól rajzokat, — s bizonyára ugy a laikusok, mint a szakértők nem kéneek elismeréssel lenni azon tanár iránt, ki heti párórán két év alatt olyan rajzokat produkálhat tanítványával.

Gyönyörű s igazán meglepő eredményt mutat föl a nevezett tanár ur a reálisiskolában, hol dacára annak, hogy már régóta kiérdemelte a rendes fizetést, mégis csak a rendkívülit kapja.

Meglephet bárkit is K a t o n a Sándor V. oszt. beli tanuló „A tűz elemé”-t ábrázoló kréta rajza. Bájos nő fejt ábrázol, a mint a légben uszik; kezében a fűtőgőz fáklya s gyönyörű szemével bánsosan tekint vissza, bizonyosan nézi — pusztításait! E kép felbuzgat a gondolkodó előtt egy egész hosszú eszmelénczolatot.

Szép kép tőle a szerb nő melképe, melyen feltűnő különösen a ruha redőzet és díszítéseinek mesteri rajza.

De legszebb a fiatal tanulótlól a nagy Napoleon arczképe. Oly pompás a hasonlat s oly sikerült az, hogy csaknem megszólal.

B u d a y Elemér 3-ik osztálybeli növendék még határozottabb tehetség. A koldus, a vezeklő zarándok s a bűnbánó Magdolna, mind egy-egy remekei az iskolai munkálatok közt kitűrt tehetség erejének.

J o b b á g y Gábor is igen szép tehetséget mutat fel, kivált a női ideal képeknek előállításánál.

L i c h t b l a u Lajos savoyard és spanyol fiukat ábrázoló rajjai szinte feltűnő szépek, hasonlóképp Gottlieb Miklós, Sós Ferencz, Fischer ékítményi rajjai. stb.

Szóval a reálisiskola a debreczeni kiállításon a szabadkézi rajz tekintetében oly meglepően lesz képviselve, mely által okvetlen kivándija a fényes elismerést.

Krisztíáni tanár kiállítja még saját rajzait is, különös tekintettel azon ábrákra, melyeket az együttes tanításnál használt.

Főlemlítjük még, hogy a nevezett tanár urnak két ifju nő növendéke: B á t h o r y Vilma és N e m e s I l o n a k. a.-ok szinte gyönyörű rajzokat készítettek.

E látogatásom igen élvezetes volt s csak azt óhajtom, vajha a műszaki rajzból is ilyen képviselve real iskolánk.

A gymnasium, ugy hallottam, nem fog kiállítani.

Egy muszka nagyherczeg regénye.

Alexis Alexandrovics nagyherczegnek, a megboldogult II-ik Sándor czár harmadik fiának, ki Konstantin Nikolajevitch helyére tennegynaggyá és a hajóhad főparancsnokává nevezetett ki, regényes, mozgalomteljes multja van. De a szemére vetett könnyelműséggel jellemziárságának oly vonása áll szemben, mely mindazt háttérbe szorítja, a mi rosszat csak beszélnek róla és a nők mindig rokonszenven, a férfiak pedig tisztelettel viseltetnek irányában. Ez érzelmeket a nagyherczeg szerelmi törté-

nete ébresztette. Anyja udvarában ugyanis egy hölgyvel ismerkedett meg, kicirt szerelmi mámorba esett. E hölgy egy neves költő leánya vala, ki halála előtt arra kérte a czárt, hogy családját vegye pártfogása alá. II-ik Sándor, ki nagyra becsülte a költőt, a leányt egy nemes hölgyek számára szervezett intézetben neveltette, majd később udvarához hívta.

Alexis szerelme visszhangra talált a leánynál. De a szenvedély fölfedezése a fiatal nagyherczeget kegyvesztetté tette a czárnál; mi abban nyilvánult, hogy Alexis utazásra kényszerítetett. A világot kellett volna beutaznia és ezen utjában szerzett benyomások folytán kedvese iránt táplált szerelmét feledni. A leány egy a székvárostól távol eső nevelőbe küldetett és ez által a szerelmes pár eltávolittatása sikerült is. De mindezek dacára találta a szerelmesek utat s módot a levelezésre, és egy szép reggel eltűnt a leány az intézetből és túllepte a határt, mielőtt Péterváron még csak gyanították volna is. Nem tudta senki, hová tűnt — mig végre egy nap Amerikából a lakonikus jelentés érkezett: „Alexis Aleszandrovitch nagyherczegnek neje egybekelésüket jelentik.” A nagyherczegnek ugyanis Amerikát is kellett utjában érintenie, sőt a hosszabb ott időzés és az ottani tengerészeti tanulmányozása feladatává is tette az ő erre épít tervét. A leány utána ment Amerikába, hol aztán titokban és incognito összeköttetett. Alexis csak szive sugallatát követte s tetel, nem törődve az ottani házi és állam törvényekkel.

A czári udvarnál ezen amerikai hír hallatára nem csekély megdöbbenés uralkodott; a nagyherczegnek haza kellett jönnie és a czár, mint a család és állam feje, kimondá a házi és állam szabályokkal ellenkező és akaratára ellenére kötött házasság érvénytelenségét. Alexisnek engednie kellett és örült, hogy fiatal hitvesét egy kis némét székvárosba, minden lehető beavatkozástól távol, helyezhette el. Az orosz czári ház régi családi hagyományai nem egy szomorú emléket juttattak ugyan eszébe, de ezt a legalkalmasabbnak találta.

De II-ik Sándor visszaemlékezett a költőnek adott ígéretere, hogy gyermekeinek gondját viseli és így egyelőre nem tettek egyéb rosszat a fiatal nővel, mint hogy nem ismerték el a nagyherczeg hitvestársának.

Lehet, hogy a czárnak azon, a költőnek tett ígérete is eszébe jutott, — hogy nem fogja a leányt udvarkörébe vonni; erről előbb megfeledezett s így ő maga is részes volt abban, hogy fia a szép költőleánnyal megismerkedett. De a titkos szétválással nem elégedett meg a czári család; még valaminek kellett történnie, a mi jövőre is teljes lehetetlenné tegye a szerelmesek ismételt egymáshoz közelségét. Alexis nagyherczegnek nőülennie kellett; de ő ennek állhatatosan elleneségült. Erre kísérletek tettek, hogy nejét egy második férjhezmenőre bíráj. Egy sokat emlegetett, ügyes diplomatának kellett ezt keresztül vinnie. Minden eszköz rendelkezésére bocsátott és beszélő tehetségének végre sikerült is az ifju nőt egy második házasságra bírni. De mindezek dacára sem akart a nagyherczeg újból nőülenni, ámár már sok év mult el nejtől elválasztatása óta, ki most, mint egy német orvos neje, boldog családi életet folytat.

Külföld.

Az orosz czár Moszkvában ünnepeleti magát. A czár és a czári család — jelenti egy hivatalos távirat — megérkeztek Moszkvába, hol a lakosság lelkesült tüntetésben részesítette őket. A czár, a polgármestertől átvéven a kegyeret és söt, e szavakat mondá:

Az átélt sulyos, engem és egész családomat és Oroszországot mélyen megrendítő gyász után, szerencsésnek érzem magam, hogy régi óhajomat beteljesülve láthatom és a birodalom ősrégi és első székhelyébe eljöhetttem. Fogadják köszönetemet azon fogadásért

— Kétségkívül — felelé a gyümölcsös úras leány vállat vonva — miután csak festő. Saját ismerettségbe számos fogástogató után itélt meg a festőt.

— Rosszul viselte magát irányomban Liza, hanem azért ma szeretem és áldom, hogy az isten jutalmazza meg — mondá Bébé meg tört hangon, minek haláltára ellensége gyűlölete is szánalomná változott át. Azután a nélkül, hogy egy szót szólt volna, keblébe csusztatá a papírosát s elszókött. Hát habozhatott, midőn ő szegény, beteg volt? Ezen gondolatra minden nehézségnek, minden akadálynak bátran szemébe nézett. Egészen házáig futott haza, s aztán fehérműből — egy percnyi idővesztégetes nélkül — egy kis csomagot csinálva, kunyhójának kulcsát vivé el Johanhoz.

— A városba megyek be — mondá neki. Fog e adni enni a tyukoknak, a sereglyemnek, s megöntözi-e virágaimat, ha estig haza nem jövök? Aztán anyi időt sem engedett neki, hogy egy kérdést intézhessen hozzá. Minden pillanat, mit elveszteget, drágának s borzasztónak tűnt fel előtte.

Bébé a fiatal fecske azon rettenhetetlenségével távozott, mely északon születte, az őz bekövetkeztével ösztönszerűleg röpült a tengeren túlvöli idegen országok felé. Volt lelki ereje csendben várakozni, csak hogy szólófogadjon neki, hanem az élet ezalatt személtomást halt ki belőle. Most meg volt ereje számtalan vesztély s nyomorúságra rohanni, csakia azon reményben, hogy valamely szolgálatot tehet neki.

melyben engem, a czárnét és gyermekeimet részesítették.

Atyám több ízben emlékezett meg Moszkváról és búségeről. Moszkva város példaként szolgált egész Oroszországra nézve; remélem, hogy jövőben is az marad. Miként ennelötte most is bebizonyította Moszkva városa, hogy Oroszországban a czár és a nemzet közt szoros és benső kapocs áll fenn.

— A szultányilkosokról azt mondja egy konstantinápolyi tudósítás, hogy az elítéltek, Midhat pasa kivételével, Dseddába száműzetettek, a hol türheif életök lesz s a hová családokat is elhozhatják. Midhat pasát illetőleg a szultán elrendelte, hogy a közép-tenger valamelyik szigetére vigyék, a hol hozzátartozói időről időre meglátogathatják.

SPORT.

Ifju magyar mánások Amerikában. Gróf Andrássy Géza és társai: gróf Széchenyi Imre, báró Gudenus, gróf Hoyos Ernő és gróf Széchenyi Géza, mint már irtuk, jelenleg Uj-Mexikóban lárnak.

Vadászati élményeiről koronkint meg szoktak emlékezni leveleikben. Különösen érdekesek a Florida államban tett kirándulásai, s sűrű rengetegben, hol a páma, szaléa, babér, tölgy, vad venyige és folyondár áthatlan ős erdőket képez, melyekben a medve, vadmacska és puma (panther-faj) rejtőzik, az ailig megközelíthető mocsárakban pedig töméredek szármayas s a veszedelmes alligator tanúaz. A madarak tollazata mind rikító, a mi ismeretető jele a tropikus éghajlatnak.

A társaság Floridaába látott először kolibrit egész szabadon. Fű-vékony csőrrel a narancs illatos virágát szívja, mint a fulánkos méh s dongya röpököd a meleg nap sugarban. A vadászatot ama vidékeken igen szabálytalannak özik. A vadat kopókál verik fel s löblőn követik; a mikor oldal kapthatják a vadat, hirtelen leszálnak s mig a paripanyugodtan megáll, ura megcéllozza a vasat. De csak ritka esetben talál. A vadászat ez a neme is csak nyitabb helyeken lehetséges; mig az atlanti tengerparton gyalog se igen járhat az ember, oly nagy a sűrűség. A társaság egy alkalomkor fekete medvére bukkant. A kutyák hosszasan viaskodtak a vaddal, de a puskások nem bírtak közlebe hatolni s azért a mac-öt egy bennszőlött lötte le, ki a fölhérelt vadászok közé tartozott s véletlenül legközelebb állt hozzá. Volt azért eset, hogy a medve egyenesen fölkereste a társaság hadiszállását.

Egy este a magyar ifjak ott heverték házuk előtt, kipihenve a fátadalmakat. A néger szakács által készített vacsorát (medve-sódat, friss osztrigát és tarhonyszerű „hamony”-t elköltötték s bus magyar nótákat daloltak: a mikor hirtelen erős kutyaugatás hallatszott. Tobban puskával utána néztek, de semmit sem találtak; csak másnap vették észre, hogy egész medvecsapat járt a szomszédban. Honfitársaink fehérfarkú szarvasokat löttek s egy tizenhárom lábnyi hosszú alligastort is megöttek.

Irodalom.

Gróf Széchenyi Béla keleti utazásai-ból megjelent a 9-ik füzet Révai testvérek díszes kiadásában. Ára 30 kr.

Pálmayné Ilka asszony, mint a „Bihar” teljesen megbizható forrásból értesül, nem szerződött a népszínházhoz, hanem megmarad a kolozsvári színtársulatnál. Folytak ugyan alkudozások Evva Lajos és Pálmayné asszony között, de eredménytelenül. Pálmayné asszony jelenleg Nagyváradon vendégszerpel.

Sardou Viktor a Daily News szerkesztőjének a következő levelet intézte: Uram! Egy neveléslen s rosszul értesült egység, ki Senki álnév alatt irt egy hozzám intézett levelet, mert saját nevé bizonyára fontos oknál fogva nem merte levele alá írni, arra vállalkozott, hogy egy angol sz néházi lapban azt beszélje el, hogy a „Fernande” című dráma, — melynek szerzője én

VII.

Az új beállott Bébé friz posztóbból készült köpenyét ölté fel, azonkívül faczipót; aztán egy kosarat vett s friss tojást s szentelt galyat tett bele, a fehéreudj közé. Nem tudta bizonyosan, hogy hol van Páris, hanem anyi embert látott oda menni s visszajönni, hogy nem félt, miszerint meg nem találja. Bébé egyenesen a Lipót városnegyed piacára ment, a hol a mozdonyok füstölnek s kótognak éjjel-nappal a vaspályán. Haragok zugtak és gyertyafények morogtak keresztül-kasul sebesen, éles fütttyök kíséretében. A tömeg lármássa, elfoglaltan szorongott.

— Párisba, menniért? — kérdé könnyörgő hanglétséssel, miután a többi utasokat követé egy rácosos kis ablakhoz.

— Párisba 27 frankért. Egy-kettő, szaporán! — felelék neki. Bébé reszkette állott meg s lábait mintegy a földbe gyökerezteket. A pénzre ő sobasem gondolt, nem tudta szegényke, hogy a fatalság, az erő, a szerelem, a jóakarát, az imádság, mindent semmiben sem számítják a világon. Hanem egy hirteleni sugallata támadt. Levette ezüst csatjait s oda nyujtá a hivatalnoknak, aztán kérdé: „Nem venné el ezt, a mi sokkal többet ér annál?”

Körülfötte nevetni kezdtek. A szegény gyermek karját kinyujtvá, könnyörgöve állott ott. — Oh az isten irtalmáért, vigyenek el engem!... vigyenek el engem! Elmegyek a báránnyokkal, el a szarvasmarhákkal, csak vigyenek el!

Amde a tömeg, a tolongás egyre nagyobboldott és senki sem figyelt rá, egy zárványt kivéve, ki ezüst csatjait lopá el kezéből

vagyok. — minden részében tökéletesen hasonlít Anicet Bourgeois „Leontine” című darabjához, s arra hív fel, hogy miután én arról panaszkodtam, hogy engem minden cseremónia nélkül kifosztottak, legyek oly szives és tudassam vele, hogy mennyit fizettem megfosztott irtórtam örökösének a részemre esett irtó tiszteletdíjából? Az én kegyes engedelmevel az én lapjainak hasábjain akarok erre válaszolni. Tehát semmit sem íztemek, levelek Senki ur: épen semmit, és mi több, A. B. öröksei sem vettek fáradságot maguknak, hogy fölem valamit követeljenek, mert jól tudják s mindenké, az én kivételével, tudni fogja, hogy ép ugy Fernande, mint Leontine, Diderot egyik elbeszéléseinek, — mely közös tulajdon képzé — egyszerű drámai feldolgozása. Tehát csak Diderot tarthatna — esetleg igényt arra, hogy munkámból magának osztályrészt követeljen. Együttel megragadom az alkalmat, hogy Senki urnak egy más irónak Cervantesnek létezését bozzam emlékeztetése, ki Don Quixote cím alatt regényt irt, mely bír némi értékkel s bevalom, én hasonló cím alatt szindarabot irtam, mely nem egyéb, mint Cervantes ragényének dramatizálása. Jobbnak tartom azt bevallani, nehogy Senki urnak engedjem ezt az érdemet, hogy valamikor hasonló, új és fényes fölfedezést tegyen. Fogadjá stb. Marly le Roy, július 17-én. V. Sardou.

Napi hírek.

— Augustus 2. Holnap lesz a debreczeni csata évforduló napja. Miut eddigdelé mindg, ugy most is kegyeletesen megünnepeli Debreczen város közönsége e napot. Az 1848—49-iki szabadságharcz névtelen félistenei, kik nevet szereztek a magyar nemzetnek egész világg előtt, megérdemlik, hogy megünnepeljük dicső emlékeiket. Debreczen város közönsége megfogja mutatni, hogy nem érzéketlen a multak iránt s tömeges részvétellel ad kifejezést lelkesültségének. A rendező bizottság következőleg állítá ki a programmot: 1. Gyülekezés a főiskola előtt 1/2 3 órakor. 2. Kivonulás a honvéd sirokhoz következé rendben: Tűzoltó-egylet, zenekarral. Egyenruhás 1848—49-iki honvédek. Dal- és zeneegylet. Tanulók. Honvédegylet és városi tisztikar. Függetlenségi kör. Szabadelvíz kör. Iparos ifjusági egylet zászlóval. Csizmad a ifjusági társulat. Egyéb közönség A honvéd s i r o k n á l: 3. Szózat, éneki a dalegylet. 4. Az esettek álmait virasztom, költemény Szász Károlytól, szavaltja Kovács Gábor. 5. Szabadságdal, éneki a dalegylet. 6. Emlékbeszéd Benedek Jánostól, felolvassa Jenei Miklós. 7. Viharban, éneki a dalegylet. 8. Bevonulás az emlékkertbe a fentebbi rendben. A z e m l é k k e r t b e: 9. Csatadal, éneki a dalegylet. 10. Szavaltás. Medgyaszay Gyulától. 11. Hymnus, éneki a dalegylet. — Végül a holnapi ünnepély befejezésül Király vendéglőjében társas vacorá lesz. Egy területé ára egy forint. Aláírásí ir lapunk szerkesztőségében is letétezt s mindenké, a ki a társasvacsorában résztvenni óhajtat, aláírhatja nevéit itt nálunk.

— **A szabadelvíz párt** nagybizottsága tegnapi ülésén többi közt felolvastott az augustus 2-iki emlékünnepet rendező ifjusági bizottság meghívó levele, melyben a debreczeni szabadelvíz pártot megnyitják az ünnepélyre. A párt bizottsága köszönettel fogadja a meghívást s reméli, hogy a párt tagjai közül mennél nagyobb számmal s mindazon, a kik csak megjelenhetnek, részt fognak venni e hazafias ünnepélyen; de nem tartja helyesnek, hogy ily minden hazafira nézve egyaránt

s aztán a zürzavarban tűnt el. A mozdony — mi szemében egy szörnyű állatnak tűnt fel — villámódjára haladt el előtte, minden ércz orrylukán lángoszlopokat és gőzgomolyokat eresztve ki. Mintha egy mennydörgést hallott volna, aztán minden az éji hémalyba burkolódzott be ismét. A Párisba menő vonat indult el. Egy pillanattig Bébé modszulatlannal állott, megsemmisülve a zaj, a szerencsétlenség s elhagyatottság miatt.

— Hát nem mehetek én el pénz nélkül? — kérdé a hivatalnokot. Mire az a meglepődés és szánalom kifejezésével nézett rá.

— Azt maga bizonyosan tudni fogja, hogy az lehetetlen — mondá a rácosos ablakot zárva be. Bébé kiment a nagy piacra, szívében fájdalommal bár: de azért el nem csüggedve.

— E szerint nincs mód benne, hogy én pénz nélkül Párisba menjek? kérdé egy öreg nőtől, ki a fasor végén fa-gyermekjátékot árult és kit ósmert kisse. Az öreg nő fejét rászá s mondá: „A világon pénz nélkül semmit sem lehet csinálni.”

— Messze van oda gyalog menni? — Messze? Edecs Jézusom! Az Franciaország kellő közepén van, tehát kétszáz mértföldnyi távolságra ide: a mint mondják. Én nem tudok mást, mint fiamat, ki ezen utat gyalog tette; ő szuszer s tudja, hogy mi a gyaloglás. Most már jól folyik a dolga oda lenni, noha nem is értesít róla levéllel: a mint hogy nem is irnak az emberek, ha semmire sincs szükségük.

— Mit mond maga? Hogy a fia gyalog ment oda? — (Folyt. köv.)

kegyeletos unnepeyen Debreczen polgarai partcsoportonkent osztalyozva jelenjenek meg, azert a maga reszerol a rendezo bizottsag által felallított programot nem fogadhatja el; a szabadelvű párt tagjai tehát nem mint politikai párt a kiszabott sorban, hanem mint résztvevő hazafi közönség fognak ez unnepeyen megjelenni.

Molnár György síremlékének ügye is szóba került a szabadelvű párt tegnapi gyűlésén. Az eszme, hogy elhunyt jelesünk sírja méltó emlékművel díszítessék, általános lelkesedéssel fogadták az annak foganatosításával egy bizottság megbízottai, oly módon azonban hogy a síremlék ne tekintessék pártügynek s annak minden pártszínezet mellőztessék. A Debreczen város iránt annyi érdemet szerzett, e város ügyeit annyira szívén viselt, buzgó, lelkes férfi emlékezetének egy sírkövel megörökítésében tehát az elhunyt minden barátja és tisztelője pártkülönbség nélkül részt vehet. A felhívást majd annak idején, ha kibocsátatni fog, közzöljük.

Szép esküvő volt szombaton délután városunkban. Torday Gábor városunk egyik legnépszerűbb és keresettebb ifjú ügyvéde vezette oltárhoz Gassner Károly kedves szép leányát Gizellát. Szívünkkel kívánunk az ifjú párnak sok szerencsét s bosszú boldogságot.

25 éves emlék ünnepe. Mult hó 31-kén mult 25-ik évfordulója, mióta Fischer György F. ur az osz.-magyar bank helybeli főkezelő igazgatója, városunkban tartózkodik s ez alkalomból a „Fischer dalárda” tagjai tisztelőtársas estélyt rendeztek. Mintegy harminczan vettek részt e szíves lakomán, hol igen tisztelt polgártársunk megindulva, meleg szavakban köszöntö meg a szives megemlékezést. Nem mulasztjuk el az alkalommal részünkről is melegen üdvözölni Fischer urat, ki lelkiismeretes becsületessége általános ismert jelleme és szeretetreméltósága által legnépszerűbbek és legtiszteltebb egyének egyike városunkban. — Ó mint főkezelő vezetője, mindig barátja és pártfogója volt jogos kívánalmainknak és őszinte szívvel kívánjuk, hogy még soká, nagyon soká működéssék az eddighez hasonló szellemben számos barátai és tisztelői öröme.

A debreczeni iparműkiállításra eddig jelentkezett helyből 29 önálló iparos kiállítás; segéd 62, tanonc 41, nő 19, összesen 151. Vidékről eddig érkezett összesen 297 bejelentési ív, a kiállítás összes száma tehát: 448. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy bejelentési íven 10-15 tárgy is van bejelentve, annál fogva bátran állhatjuk, hogy a debreczeni kiállításra már eddig is 1000 tárgy lesz kiállítva.

Debreczen városa t. közönségéhez a helybeli iparos ifjuság önképző egyete felhívást intézett, melyben a t. közönséget aziránt kérte fel, hogy a jövő augusztus hóban rendezendő kiállítás alkalmával, a szintén Debreczenben tartandó IV-ik országos iparos ifjusági vándorgyűlésre érkezendő küldöttek elszállásolhatására lakást felajánlani sziveskedjenek. Minthogy a t. közönség egy része ezen felhívást félreértette, és sokan a lakásokat bizonyos naponként fizetendő díj mellett ajánlották fel, tisztellett értesítettük a közönséget, hogy a felajánlott szállásokért fizetés nem jár, másrészt bármely városban rendeztetik vándorgyűlést, vagy valamely unnepeit, a felajánlott lakásokért díj sehol nem fizetetik. Azért is újlag kéri és hívja a nevezett egyet az iparügy iránt melegen érző t. közönséget, hogy a vándorgyűlés tartamára netalán nélkülözhető lakásokot az egyetli küldöttek részére díjmentesen felajánlani sziveskedjenek. E tekintetben a bejelentések, akár a fősokolában levő kiállítási irodában, akár egyetli elnök Huber József úrnál a legkézségesebben elfogadjatnak.

Szép bucsu-ünnepeit rendeztek tegnap délebb a helybeli gyogyserház segédek a nagyerdőn. Egyik tagtársuk, Sebestyén Viktor, a napokban távozik el Turkvére, hol az ottani gyogyserházat látogatja. A bucsu-ünnepeit barátai körben folyt le s egyik érdekes mozzanata az volt, hogy a jó barátok 1891. július 31-ére a „Bka” fogadóba találkát adtak egymásnak.

Az iparos ifjuság önképző egyete által f. augusztus hó 21-én a népkertben rendezendő táncgyűlése alkalmával a közönséget nagyszerű tűzijáték is fogja szórakoztatni. A rendezőség mindent elkövet, hogy a kiállítással kapcsolatban rendezendő táncgyűlésem az igényeknek teljesen megfeleljen, s hogy ez minél fényesebb legyen. A tűzijátékot Harmati Pál készíti és rendezi.

Kataszter. Az elepi tanyaföldek osztálybasorozása befejeztetvén, ezen becsült tisztoosi munkákat a községvezetésben is megkezdett hol is ezen eljárás augusztus 1-ével s többi napján azon sorrend szerint fog folytatni, melyben az illető földbirtokosok nevei az alábbi névsorban foglaltatnak; u. m. Tóth Antal, Györfy József, Nagy Sándor, Bárány Isráel örök. Veisz Eizik Lajos, Altman József, Nagy József, Nagy Bertalan, Csikos András, Bór József, Erdey János, Rásvó Gyula, Tóth Antal, Bocskai örök., Bárány örök., Kun Ferencz, Altmann József, Ács Nagy László, [Seps] Pálné, Horváth György, Bór Ferencz, Dalmy Károly, Tikos István, Csáki Gergely, Aranyos József, Szabó Ferenczné, Ozváth Ferencz, Horváth János, Tamás és György birtokai, Trázi Alajos és György, Nagy Jánosné, Csáky Gergely, Nagy János és József, végre Nagy Jánosné. A községvezetés bevégezte után pedig a sor az álmuzsi földrak kerületén a következő sorrend szerint: Fényes Márton örök., Szics Mihály, Kozák Mihály, Berger Henrikné, Veszprémi László, Molnár János, Czeglédi Gyula,

la, Molnár Miklósné, Balogh Mihály, Kovács Ferenczné és végre kis és nagy álmuzs. Debreczen, 1881. július 41. A városi tanács.

Az iparos kiállítás eddigi titkára Grünwald József, a kiállítás bizottságához beadta lemondását. Helyébe, a titkári teendők végzésére ideiglenesen Szombathi János ur kérésttel fel.

Ö. T. Köszönetnyilvánítás. A f. é. Julius hó 17-én tartott tüzőltómajlisra Kaszapiczky Endre ur utólagosan 2 forintot fizetett felül, melyért az egyet nevében köszönetemet nyilvánítom. Debreczen, 1881. Augusztus 1-én Tikos István a debr. önk. tüzőltóegylet pénztárnoka.

Nagyváradon a női-ipar tan-műhely felállítására már a valószínűsül küszöbön áll. Hát vajjon Debreczenben mikor lesz meg?

Kohut Mór, városunkban ismert jeles tanító, kiról a napokban már említett tettünk, csakugyan ismét iskolát nyit városunkban, melyben a tanítás szeptember elsején fog megkezdetni. A mennyire sajnálattal vettük tudomásul négy évvel ezelőtt a jeles tanár távozását, ép úgy örülünk most visszajövetelén, mert nevelőintézete mindig a legnagyobb elismerésnek örvendett.

Felreverték a haragot szombaton éjjel. A tüzőltók bántalmos gyorsasággal készen állottak s keresték a tüzet, de annak se híre, se hama nem volt. Ma aztán kisült, hogy egy udvarban díszkőket perzseltek, s mikor a harangozást hallották, a tüzet a gyújtók egy pár veder vízzel eloltották.

Felhívjuk a kereskedők, iparosok, gyárosok figyelmét, hogy a kik a Teged i K. Lajos könyvkereskedésében kiadni szokott többféle nap tára k 1882-ik évfolyamában a hirdetési rovatok között hirdettetni óhajtanak, azok ezt akár a könyvkereskedésben, akár lapunk szerkesztőségében, szóval vagy írásban jelentésk be. A nap tára k évenként 50,000 példányban nyomtatnak. A hirdetési árak igen olcsók.

Nyári táncgyűlést rendez néhány jókedvű ifjú szombaton a nagyerdőn, a lövelde előtt. A mulatság házas színezetű lesz, mert csak néhány család lett meghiva.

Az árverések hiénái ellen. A fővárosban az iról kör helyiségekben szombaton délután megtartották az értekezletet az árveréseknél üzött visszaélések tárgyában. Az értekezleten számosan jelentek meg s Hartmann Sándor ügyvéd tartott előadást az eléggé ismeretes ügyről, kifejezve meggyőződését, hogy a licitáló bandák ellen csak az nyújthat segítyt, ha egyet vagy részvénytársulat alakul, mely árverési csarnokot állít, hol aztán biztosítva volna a nyilvános verseny. Az értekezlet többek hozzászólása után kijelenté, hogy a mostani helyzet tarthatatlan s úgy a bírói, mint az adóvégrehajtások körüli eljárásról változtatni kell. Bizottságot választottak, mely egy újabb egybehangzó értekezletnek javaslatokat terjesztene elő. A bizottságba a főváros számos kitünőségét bevalasztották, többek közt Wahrmann Mórt, Exner Nándor adófelügyelőt, Hajós Józsefet, báró Kochmeister Frigyes stb. Kívánjuk, hogy a mozgalom sikeres legyen.

Egy szegény díjnak szerencséséről beszélt el a „Hon” a következő meszerű történetkét: Kurt Emil pénzügyminiszteri díjnok mult hétón este egy budai szatócsüzletben turót vásárolt s azt lakására vivén, oly étvágyal, mely egy rostélyosra is érdemes lett volna, falatozni kezdte. Mikor a turó a hirlapdarabban, melybe göngyölve volt, kifogyott, unalmában a hirlapozslány olvasásához kezdett. Egy-két napi hír volt ott, melyek egyikéből nagy meglepetésére olvasta, hogy a mut év márczius havában Brüsszelben egy Kurth Fülöp nevű keményítőgyáros halt meg, kinek sem leszármazói, sem közeli rokonai nem lévén, hátrahagyott végrendeletében akkép intézkedést végonyoról, hogy az mindaddig zárgonok által kezelandó lesz, míg távoli rokonságban levő magyarországi rokonai, ez utóbbi körülmény igazolásával a vagyon iránt jogczimüket bírói ítélettel meg nem állapítatják s csak akkor lesz a vagyon a brüsszeli szegény alapnak átadandó, ha a rokonok öt év leforgása alatt nem jelentkeznek. A szegény diurnista öröme elképzelhető, ki e perciben emlékezett vissza, hogy elhalt atya nem egyszer beszélt egy unokatestvéréről, ki az 50-es évek elején Belgiumban telepedett le. Barátai tanácsára a belga konzulátusra ment, hol a hirlapozslányban foglalt hírt valóban jelentették ki. A diurnista állítása szerint ő csak két Kurthról bir tudomással: magáról és özvegy állapotban levő húgáról, kikre az örökség nagyon rá fér.

Az zsidók népessége Európában. Egy zsidó esik Lengyelországban 7 más vallású lakosra, Ausztria-Magyarországban 22-re, Oroszországban 42-re, Hollandiában 52-re, Törökországban 64-re, Németországban 105-re, Belgiumban 333-ra, Olaszországban 412-re, Franciaországban 433-r., Angliában 466-ra, Norvégiában 466-ra, Dániában 466-ra, Svajcban 595-re. Lengyelországot kivéve tehát nálunk van a legtöbb zsidó.

Hőesség júliusban. Mint a kassai Felv. Közli írja, e hó elején havazások voltak a Kárpátokban. Bécsi lapok jelentése szerint Karinthia több vidékén szintén hó volt a mult napokban. Klagenfurt környékén a hegyeket meglehetősen réteg borítá el. A hőmérséklet tetemes csökkenése, mely a napokban érezhető volt, innét magyarázható. Meteorológiai jelentések szerint az újra beállott meleg idő tartos lesz.

A távgyaloglás Párisból Budapestre. Annak idejében említettük, hogy Zmertych Iván az atletikai klub tagja, a Páris-Budapest közti utat négy hét alatt gyalog százötököt megtenni s utját már meg is kezdte. A távolság

körülbelül 1500 kilométer. Utjának eddigi eredményei után, ha a végső időközben előre nem látott akadályok nem jönnek közbe, czélját idején elfogja érni. Zmertychnek Straasburgból f. hó 19-éről kelt leveléből következöket közli a N. Fr. Pr.: Páris 10-én reggeli 7 órakor hagytam el s tegnap este kilencz napi folytonos gyaloglás után megérkeztem ide. Naponta átlag 52-56 kilométernyi utat teszek meg. — Tegnap a Saarburgtól idáig terjedő 68 kilométernyi utat 11 1/2 óra alatt tettem meg. — Párisban még 75 kilogramm nehézz voltam, ma már csak 72. Párisból eljövetelem óta még nem esett, azért az utak szárazak, kemények s rendkívül porosak. A néppali elviseletlen hőség miatt kora hajnalban szoktam megindulni, a forró déli órákban alszom s este folytatom utamat. Ma ostéere érem el utam harmadát s így talán már augusztus 7-ére Budapestem lesz. Különbön egészséges vagyok, csak keveset fáradt, talpaim égnek. F. hó 29-ről következő távirat érkezett Zmertych urtól: „Szerencsésen megérkeztem. A ballábamon keletkezett fájdalmas hólyagtól tekintve, jól érzem magamat. Reményem, hogy szombaton már elértem Emset. Három nap óta esik. Az utak jök s a légmérséklet kedvező.”

Egy kis leány története Lovag Weirrotter Román, a budai mozdony-utczai 10. számú ház tulajdonosa, ezelőtt tíz évvel szülei látogatására a galiczai Schimbarkba utazott. Ott egy igen csinos, 8 éves leányt látott, ki szülei szolgálatában volt, kit magával hozott Budapestre. Itt a leány egy évig volt nála, midőn egy edényt összetört s a szidástól való félelmében elült. Azóta Weirrotterék nem látták a leányt, kit a hirlapokban hirdettek. — A napokban véletlenül jutottak nyomába. — A leány megismert egy asszonyt, kit egykor Weirrotteréknél látott, s ez elvezette egykori gazdájához, — ki természetesen nem ismerte fel a most már felserdült szép leányban az egykori galiczai kis gyermekleányt. A leány eltűnésének kilencz éve alatt különböző pesti családoknál volt szolgálatban, legutóbb Grünwald vésnökénél. Leginkább az bántotta a leányt, hogy nem tudta a saját nevét sem, s azt sem tédta, hogy mily vallású. Egy regényes gondolkozásu munkasádoja elnevezte őt Romlaky Pepinek. Most kitűnt, hogy Tribusz Franciskának hívják. Szülei nem nagyon örülhettek meg a leány feltalálásán, mert a levélre, mely a leány előkerültét tudatá, szárazan azt felelték, — hogy küldjön két forintot az illető bizonyítványok megszerzéséért.

Rablás. Berettyó Újfaluból írják, hogy ott mult hó 28-án éjjel Militzer Jónás vagyonos kereskedő házába fegyveres rablók törtek be. A lakásban, miután Militzer ez idő szerint fürdőben van, csupán ennek neje s cseléde volt. A rablók kétségkívül értesültek arról, hogy egy budapesti nagykereskedő czég részéről 6000 frt érkezett Militzer számára s követelték ennek kiadását. A pénz azonban még a postán feküdt s így az asszony, ha akarta volna is, nem adhatta azt ki. A rablók egyike e miatt pisztolyának fokával fejbeütötte az asszonyt, — kinek jajveszékeltése a cseléd is felebredt, — s mialatt a rablók ezt megkötözték, az asszony az ablakon át az utcára ugrott és segélyért kiabált. A rablónak még volt annyi idejük, hogy az íróasztalt feltörjék s annak 35 frtnyi tartalmát magukhoz véve, gyorsan távoztak. Az asszonynak az ugrás következtében egyik lába eltört, egyéb sérülése csak könnyű. A rablók kiléte nem tudatik.

Elvesztett egy kis rattler, nyakában piros színőron csörgővel, „Caesar” névre hallgat. A szives megtaláló kéri az az Ungár-kávéházhoz vinni a hol illő jutalomban részesül.

Időjárás július 31.

Európában: A nagy légnymás (767-768) Magyarországon van s innen terjed ki a kontinens többi részeire is (760-762). Különböző irányu, gyenge szelek mellett az idő többnyire derült, nagyobbodó hőmérséklet mellett.

Hazánkban: Keleti és északnyugati közötti járó, északias, mérsékelt szeleknél a hőmérséklet nyugaton és északon kissé felőbb, délen valamivel alább esett. Az idő általában derült, zárlcsendes, a hőmérséklet lassu emelkedése mellett. Eső a keleti szélen egy pár helyen volt.

Kilátás a jövőre: Hazánkban: Általában véve zárlcsendes, melegebb derült időt várhatni továbbra is.

Közgazdaság.

A budapesti terményosarok távürgőnye. Budapest, július 30.

A mai gabonatözsde a kész áruban való üzlet nem öltethet nagyobb terjedelmet, mint-hogy egy a kínálat, mint a vételkezd igen korlátozott volt. Mindössze néhány kisebb tétel buza került eladásra változatlan áron.

Legmagasabb ár gyuanál fizettetett 82 k. fehérmegyei búzáért 12.70 frt, legkisebb ár gyuanál pedig 73.6 k. pestmegyei búzáért 11.40 frt.

Hivatalosan jegyztetett: Szokványbuza őszre 11.32 1/2 — 11.37 1/2. Bányási tengeri július-augusztus 6.18-6.20. Szokvány zab őszre 7.05-7.10. Káposzta repce aug.-szep.-re 13.-13 1/2.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

(A Magyar távirati iroda eredeti sürgőnye.)

Budapest, aug. 1. (Érk. d. u. 2 ó.)

A magyar nyeremény-kölcsön kisorsolása aug. 13-án, nem pedig 14. és 15-én délelőtt 10 órakor fog a lotto-igazgatóság által a főváraműletben megtartani. A magyar leszámítoló- és pénzváltó bank tegnapi rendkívüli közgyűlése a fővárosi közrakarát átvétele tekintetében létesített megállapodásokat tudomásul veszi és az igazgatóságot felhatalmazza a végleges szerződés megkötésére. Az eddig 20,000 darab teljesen befizetett 100 frtos részvényből álló 2 millió frt tőke 80,000 darab teljesen befizetett 100 frtos részvény kibocsátása által, menyiben ezek 1881. évben tényleg elarusítottak ezen év nyereségében részesülnek, 10 millió frtra emelgetik. Az eddigi alapszabályok jóváhagyatnak, megválasztattak az igazgatóságba Széll Kálmán, gr. Dessewffy Aurél, gr. Károlyi Sándor, gr. Széchenyi Pál, Hegedüs Sándor, Lukács Béla, Wahrmann Mór, Aebly Adolf, Loisch Ede, Neuman Frigyes, Schweiger Adolf, Holl Frigyes, Beck Miksa, Hazmán Ferencz, Neuman Miksa és Tschögel Henrik. — A felügyelő bizottságba idős Ráday Gedeon gróf, Dr. Lovik Adolf, Kleiner Armin, Bischitz Lajos, Szentgyörgyi Ottó, Rott József és Dr. Mandello Károly.

Ebenthal, aug. 1. (Érk. d. u. 2 ó.)

A Koburg herczegek kastélyában tegnap délután ment végbe a boldogult Ágost herczeg gyásztisztessége. A gyászemlévényen a herczeg hült teteme fémkoporóba helyezett tüvegkoporóban pihentek, melyre ibolyából és rózsából fűzött koszorút helyeztek. E koszorút királynéknak küldte. Bécsből féltizenkét órakor indult az udvari vonat Dürnkrutra, melyen a király kíséretével jött. Innét herczegi fogatokon Ebenthalra hajtottak. Az első fogaton Ebenthal és Mária főherczegnők, a másodikon a király Vilmos főherczeggel, harmadikon Rainer főherczeg és a nassau herczeg ültek, a következő fogatokon a király suiteje. Megérkezés után királynak a gyássterembe ment és imát mondott, követték gyászbán; Luiza herczegnő, Klotild főherczegasszony, Mária Klementina özvegy herczegnő, Rainer fhg. s az elhunytak három fia Fülöp, Ágost és Pedro hgek, József főherczeg, Miksa bajor hg., mindnyájan zokogva. Jelenvoltak még Aumale herczeg a párisi gróf, Belgium, Portugalia és Brazilia követei, a bécsi mtegyelet küldöttsége és számos tisztviselő. A bezenelést Blum el bécsi kaplán végezte. Az özvegy herczegnő könnyezve borult Luiza főherczegasszony keblére, s roskadozva hagyta el a termet. A király Fülöp herczeget vizgatva rövid időre visszavonult, ezután külön vonaton visszatért Bécsbe. A herczeg tetemet Koburgba vitték, hol ma helyzetetik örök nyugalomra. A megjelentek mind elutaztak a temetésre. Fülöp hg. családi ügyek rendezése végett rövid ideig itt marad, ezután visszatér Magyarországra. A herczeg özvegye Alcsuthra megy. Ágost hg. teljes öntudat mellett hunyt el, a királynak köszönetet mondott iránta tanusított kegyességéért s röviden halála előtt megjegyzé, hogy József főherczeg már nem láthatja, mert megjöttét nem éri meg. A kezelő orvosok körülötte valának.

Bukarest, aug. 1. (Érk. d. u. 2 ó.)

A vaspálya-igazgatók gyakran előforduló balesetek elhárítására értekezletre gyűltek össze. Egyidejűleg valamennyi pályának közös igazgatás alatt való egyesítése iránt is megindítottak a tárgyalások.

K I N Y E R T ?

— Lottóhúzás július 30. —

Bécsi 8 20 42 65 5
Gráci 25 70 33 5 63
Temevári 86 85 36 5 58

Felölös szerkesztő: Kutsai Imre.
Főszerkesztő: Vértess Arnold.

